

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

POLITIKAI, SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP. — MEGJELNIK HETENKÉNT EGYSZER: VASÁRNAP.

Szerkesztőség: Apaffy-utca 16. szám.

Előfizetési ára

Egész évre 8 K., félévre 4 K., negyedévre 2 K. Egyes szám ára 20 fill

Felelős szerkesztő:

Dr. ROSKA MIKLÓS.

Kiadó: PAPP GYÖRGY.

Kiadóhivatal: Papp György könyvnyomató intézete
hová a hirdetési díjak küldendők.

Hirdetések díjazabási árban számíttatnak. — Nyilttér
sora 50 fillér.

A jövő útjai.

A dualizmus a monarchiában két tűz közé szorult. Amikor az utolsó képviselőválasztás alkalmával a szabadelvű párt a politikai szinterről eltűnt, akkor a függetlenségi párti sajtó fujta meg a hallal az elejtett zsákmány felett, pedig éppen ennek a pártnak kellett a koalíciós uralom alatt megtanulnia azt, hogy nem a 67-iki kiegyezés bukott meg, hanem csak egy 67-es párt. Megtanulták pedig ezt a függetlenségi oly alaposan, hogy előbb Justh mondott le a personál unio elvéről, legutóbb pedig lemondott a 48-as pártprogram összes közjogi követeléseiről pártjának tüntető helyeslése mellett — maga Kossuth. A napi politikának válságos forgatagában közvéleményünknek eddig még alig volt ideje arra, hogy a 48-as párt ezen határozatának horderejét felfogja, amely horderőt ma még kiszámítani alig is lehet. Egyelőre elég annyit konstatálnunk, hogy a 48-as pártnak a dualizmus elleni negyven éves küzdelmében a támadók oldaláról most hallatszott első ízben a „tüzet szüntess“ vezényszó.

Mig nálunk a dualizmusnak legelkeseredettebb dogmatikus ellenségei valami láthatatlan erkölcsi törvény kényszerhatása alatt lassankint megbarátkoznak a 67-iki kiegyezésnek közjogi kereteivel, az alatt odaát, túl a Lajtán annál erősebben folyik a harc a dualizmus vára ellen. A dualizmus túlélte magát, a dualizmus esőbe jutott, hangoztatják napról-napra pán-osztrák barátaink, akik elfelejtik azt, amit a mi függetlenségi politikusaink ügylátszik már megtanultak, hogy a 67-iki kiegyezés nem passzív, nem bukott meg, hanem csak muló természetű fizetési zavarokba került, de azért még mindig aktívabb erőmérleget mutathat fel, mint a monarchiának bármely más elképzelhető államalakulata, mindenestre sokkal aktívabbat, mint a Liechtenstein cum

Lueger-pártnak egyelőre csak trialisztikusnak, később azonban föderalistikusnak kontemplált Gross-Österreich-je.

67-es pártjaink bukásának okait mindenki tudja — csak ők maguk nem. Mindenki tudja, hogy addig, amíg a 48-as párt a maga erkölcsi erejével sarokba nem szorította őket, addig a nemzet jogos kívánságainak kielégítésére sem a katonai kérdések terén, sem az Ausztriával fennálló gazdasági kiegyezésünk körül, komolyan nem is törekedtek. Elég ha rámutatunk arra, hogy 67-es pártjainknak 40 éven át nem jutott eszükbe, hogy a közös — vagy most már szerződéses — vámterületen belül Ausztria és Magyarország között felállítandó közbenző vámsorompók kérdését napirendre tűzzék, vagy csak sajtójuk útján tárgyalják is. Negyven év óta nem akadt Magyarországon egyetlenegy 67-es politikus sem, akinek eszébe jutott volna például azzal a követeléssel előállni, hogy a paritás elvének megfelelően a közös banknak ezime a legközelebbi bankszabadalom időtartamára „magyar-osztrák bank“, székhelye pedig Budapesten legyen — pedig egy közös vállalattal szemben, amely üzleti forgalmának 60% át Magyarországtól nyeri, ennyi követelést emelni még egy 67-es politikus is megengedhetne magának. Negyven éven át a 67-es pártok elmulasztották a centralisztikus hadsereget dualizálni és ezért — megmértek s könnyűnek találtattak. A nemzet úgy véli, hogy a hatvanhetes pártok nem a konzervatív haladást, nem a politikai evolúció eszméjét képviselik, hanem csak a marazmus szenilist. Már pedig a nemzet ifjúnak érzi magát, élni akar és nem tűri el tovább, hogy régi módi megvénhedt doktorok írják elő életrendjét.

A nemzetnek jövője most már elsősorban a 48-as párt kezeibe van letéve. Övé a jövő — de övé a felelősség is a politikai fejleményekért.

Ha egy párt többséghez jut, akkor annak a parla-

mentarizmus elvei szerint kormányra is kell jutnia, ennek azonban előfeltétele az, hogy kormányzati programja legyen. A függetlenségi pártnak „platformja“ a gazdasági önállóság. Ez azonban csak jelszó, holott minden guvermentális párttól a korona is és a nemzet is joggal követelhet részletes, manueziózan megállapított programot. A gazdasági önállóság jelszavát már az „új pártnak“ szegedi zászlóbontása alkalmával évekel ezelőtt proklamálta Bánffy, aki jogosan kérdezheti, hogy ha a függetlenségi párt reá állt az ő szegedi platformjára, akkor miért nem vonják le ebből a követkevéncziát és miért nem lép be az egész 48-as párt az új pártba?

Itt mindjárt megnyugtathatjuk Bánffyt is, meg a függetlenségi pártot is, hogyha fuzionálnának is, ez sem tenné kormányképesé sem Bánffyt, sem Kossuthot. Mert a királytól nem kívánhatja senki sem, hogy zsákban macskát vegyen. A király első kérdése a 48-as párthoz az, hogy quod ad is és elsősorban arra volna kíváncsi, hogy a 48-as párt kormányra jutásával a dualizmussal mi lesz! Erre a kérdésre pedig részletes, és összes fenforgó viszonylatokra kiterjedő pártprogram hiányában megnyugtató választ a többségi párt vezeterei sem tudnának adni.

A gazdasági önállóság jelszava körülbelül fedi a külön vámterületnek forgalmát. A külön vámterület pedig — ha csak Ausztriával vámháboruba keveredni nem akarunk — csak egy Ausztriával kötendő vám- és kereskedelmi szerződéssel statuálhatjuk. Mik legyenek ennek az Ausztriával kötendő vám- és kereskedelmi szerződésnek főbb vezérelvei, miféle tarifafételeket alkalmazunk az egymás közötti forgalomban — ezekre a kérdésekre eddigelé választ még egyáltalában nem kaptunk. Mindezeket a mély titkokat úgy látszik a 48-as párt sirba akarja vinni magával. Van azután még egy

TÁRCZA.

Az álmok országában.

Fáradtan, kimerülten hazaért a napimunka után. Szegény vacsoráját elköltve, fáradt tagjait a pihenésnek engedte át. Rendes szokása szerint ágyához halvány fényt árasztó gyertyát állított, melynek világa mellett egy régi novella-könyvből elavult szerelmi históriákat olvasott. — Mily szép is némelyiknek az élet — sóhajtott néha olvasás közben. Mily gyönyör minden vágyaink teljesülése esetén élni. Mily kin szenvedni, gyötrődni, küzdeni a létért, céltalan célok eléréseért. — Itt behunyta szemét az ifjú leány s átengedte magát teljesen ábrándjainak. A gyertya világa utolsó lobbant, a kis, szegényes szobát teljes sötétség borította. A leány vitték, vitték ábrándjai egy jobb, egy szebb, egy költőibb világba s megálltak vele az álmok birodalmában.

— Honnan jössz? — kérde az álmok Istennője. — A földről! — válaszolt az új jövevény. — És miért vágytál a földről fel magas birodalmunkba? — Mert odalent minden olyan rideg s oly sokféle az ember. Az irigység oly óriási hatalmat mondhat magának, hogy mellette eltörpülnek maguk a világ Istenségei. Az igazság a szeretettel együtt száműzve lett s ma már mindkettő valamely földi pocsolyában alussza örök álmát.

Egy hatalom trónol csupán odalenn a földön, mely kormányozza az egész földet, e hatalom: az irigység, mely együtt él szerető párjával, az igazságtalansággal. E két hatalomnak hódol az egész emberiség. Ki térdet hájt nekik, ki igaz hívükké esküszik, az meg van elégedve élete sorsával. Ki ellenük van, ki bosszút forral ellenük, annak pokol az élete. Az feljebb vágyik, mind távolabb attól a rögtől, hol a két rut hatalomnak még maga a hideg, élettelen kő is kell, hogy meghódoljon. Ezért jöttem én tehát fel, ezért vágytam én fel ide hozzátok, ó dicső Istennő. Hol tisztább, derültebb az ég, hol derültebb a napsugár, hol egyformák az emberek, honnan a földnek két hatalmas kormányzója száműzve van. Hol általad egy pár van csupán hivatva az édent kormányozni. E pár az igazság. Élete párja az önzetlen szeretet. Ezekért vágytam én tehát ide, ezért rajongtam én dicső országodért, mert itt lelkem minden vágya, minden ideálja elérhető. S megtisztul lelkem azon salaktól, mely a földön odalenn hozzátapadt. Könyörgöm tehát, ó dicső nagy Istennő, adj hatalmas birodalomban csak egy nagyon kis zugot, hogy itt meghúzódhassam.

Az Istennő lelépett trónjáról, felemelte az előtte térdelő ifjú leányt. — Kelj föl gyermekem! Meghallgattam panaszkod, óhajodat teljesítem. Mától fogva megszűntél a föld lakójának lenni, ezennel felavatlak országom lakójává. — Hatalmas sötétség támadt erre, melyet hirtelen vakító világosság követett. Ezernyi villanyfény gyulladt ki. Fenségi égikar zenéje hallatszott, majd pi-

cziny angyalok csoportjai közelednek . . . Ragyogó terem közepén ez égi csoport megállt. Most megnyílik a teremnek tüzes csillagokkal kirakott ajtaja s rajl megjelenik az álmok birodalmának Istennője ragyogó öltözékében az új jövevényt vezetve karjánál. Az angyalok serege térdreborulva üdvözlök Istennőjüket . . . Álljatok fel! szóla szeliden az Istennő a hódoló angyalokhoz. Új társat kaptok, egyenesen a földről jött, szeressétek. — Ezeket mondá az Istennő s távozott hódolóinak köréből.

. . . Reggel lett . . . az ifjú leányka kitörülte az álmot szemeiből, fejét felemelte fehér párnáiról, mintha arról akart volna meggyőződést szerezni, hogy az, amit álmodott, nem-e való? . . . Nincsen-e még fenn az égből az angyalok között. Nem-e hallja már az égikar danát? . . . Álom volt tehát . . . Szép álom s nem egyéb, ő tehát ismét ideleln van . . . Óh, hogy ez álom miért is tudott befejeződni? . . . Miért is kellett neki ez álomból felebredni. Odakünn hajnalodott, az éj sötétsége teljesen eltűnt. — Új nap tehát . . . A küzdelmeknek újabb reggele. Fel tehát!

Két óra múlva, még a rövid idővel ezelőtt magát az égből érző kis leányka ott kuporog egy kereskedelmi irodában gépje mellett, szorgalmasan kopogtatva le a sablonszerű üzleti leveleket, várva és remelve az est előjöttét, amidőn ő újra elrepülhet szerető birodalmába, az álmok országába.

Ne tétovázzék, ha fáj a feje,
hanem használjon azonnal

Beretvás-pastillát,

amely 10 perc alatt a legmakacsabb migraint és fejfájást elmulasztja. — Or- **Ara 1.20.** Kapható minden gyógyszerésztől. — Készíti: **Beretvás Tamás gyógyszerész Kiszpesten.** — 3 dobozzal ingyen postai szállítással.

másik fontos kérdés is. A külön vámterületet el lehet képzelni úgy, hogy az idegen államokkal kötendő kereskedelmi szerződések tárgyalásainál Ausztriával kooperálunk, vagy pedig el lehet képzelni úgyis, hogy mi is, Ausztria is egymástól egészen függetlenül tárgyalunk a harmadik államokkal. Az első esetben külügyi képviselőnk közös maradhat, a második esetben a külügyminiszter a magyarosztrák monarchiától, tehát egy jogi személytől nyerne megbízást a képviselőre. A második esetben azonban a külügyi képviselő közössége ki volna zárva, mert ahogy az ügyvédnek tilos két ellenérdekű felet ugyanazon perben képviselnie, külügyeink vezetője sem vállalhatná el két ellentétes érdekű államnak képviselőt a meginduló tárgyalásoknál. Ha még meggondoljuk azt, hogy a monarchia egyik állama a legelkeseredettebb vámháboruba keveredhetnék egy olyan idegen állammal, amelylyel viszont a monarchia másik állama a legbarátságosabb gazdasági viszonyt tartaná fenn: akkor egész határozottan megállapíthatjuk azt, hogy a vámterületi szeparációknak létezik, illetőleg elképzelhetően létezik egy olyan alakzata is, amely kizárja azt, hogy a monarchia két államának külügyi közösek maradjanak, amely alakzat tehát a dualizmus fenntartását lehetetlenné tenné, sőt egyenesen a *pragmatica sanctio*-ba ütköznék bele.

Láthatjuk ezekből, hogy nem elég a gazdasági önállóságot hangoztatni, hanem azt részletesen kifejteni kell, mert csak így fogadható el kormányzati programul. A választói jog kérdésében sem adott még a függetlenségi párt kormányzati programot. Csak annyit tudunk, hogy Kossuth és Apponyi a pluralitást és nyílt szavazást vállalják, Justh ellenben egyenlő és titkos választói jogot akar. Mi ugyan elméletileg az általános, egyenlő és titkos szavazásnak vagyunk hívei; a gyakorlati politika szempontjából nézve azonban úgy áll a dolog, hogy ha az egyenlő és titkos szavazás behozatala a mi sajátos viszonyaink között akár nemzeti, akár szociális téren károsnak bizonyulna, azt többé visszacsinálni, visszazíni nem lehetne, vagy legalább is nagy megrázkódtatások nélkül nem. Ellenben a plurális és nyílt szavazási módról tetszésünk szerint bármikor át lehet térni az egyenlő és titkosra. A kontroverziát talán úgy lehetne áthidalni, hogy hár új választói törvényünket a pluralitásra és nyílt szavazásra fektetjük, de egyidejűleg magában a törvényben strikt határidőket szabunk arra nézve, hogy például 10 év múlva mindenkinek csak egyes szavazata legyen, további 5 év múlva pedig a választás titkos lesz. Ezek az intézkedések egyrészt a fokozatos haladás híveit nyugtatnák meg, másrészt pedig csillapító hatással volnának az egyenlő és titkos szavazási rend híveire általában, de különösen nemzetiségeinkre és a magyar munkásosztályra.

Az Országos Munkásbetegsegélyző és

Balesetbiztosító Pénztár közgyűlése.

Folyó év október 29-től 31-ig tartott az Országos Munkásbiztosító Pénztár közgyűlése. Mint a helyi pénztárnak egyik kiküldötte, nekem jutott az a feladat, hogy a közgyűlésen tapasztalatakról jelentésemet megtegyem.

Ugyanis a közgyűlés mintegy ötfélszáz kiküldött részvételével mult hó 29-én vette kezdetét Budapesten az újvárosháza közgyűlési termében Garbai Sándor elnökle mellett, aki igazán kellő higgadsággal és tapintattal vezette a tárgyalásokat.

Napirend előtt Horovitz Jenő budapesti kiküldött az önkormányzat érdekében felszólalt és állami beavatkozás elleni megvédésére nyújtott be határozati javaslatot, ezt és még számos beadott indítványt az igazgatóság felvilágosító magyarázata alapján a közgyűlés elvetette, miután azok részint az alapszabályokban, részint pedig az Országos Munkásbiztosító Pénztár által a kereskedelmi miniszternek benyújtott emlékiratában találnak elintézését.

A napirend első tárgya az első évi jelentés volt, mit a közgyűlés egyhangulag elfogadott és annak kiváló szakértelemmel és körültekintéssel való szerkesztéséért az igazgatónak és hivatalnokai karnak köszönetet szavazott. Továbbá tárgyalás alá vette a közgyűlés a magánbiztosító intézeteknél megkötött balesetbiztosításokról kötvények megváltásáról szóló javaslatot, melyet Dr. Szemenyei Kornél aligazgató referált és melyet a közgyűlés egyhangulag elfogadott és egyben ezen előnyös

pénzügyi transzakció létesítéseért Hatvány József bárónak köszönetét nyilvánította.

Lükő Alajos főszámtanácsos referálása mellett tárgyalta és elfogadta a közgyűlés a betegségsegélyző és baleseti tartalékalap képzésére, valamint az előterjesztett 1908. évi zárszámadások elfogadására és az évi főleg felosztására vonatkozó igazgatósági javaslatokat. A felmentvény megadása után bemutatták az „Állami Munkásbiztosítási Hivatal” vezetőjének a közgyűléshez intézett üdvözlő iratát, melyet köszönettel vettek tudomásul és elhatározták, hogy táviratilag viszonzják.

Második nap folytatván a közgyűlés az előző nap tárgyalásait, megszavazta az 1909. évi költségelőirányzatot.

Tárgyalás alá került áztán a betegségsegélyző mikénti fedezésének a biztosítása; ez egy oly eminens pont, mely hivatva van az eddigi anomáliát megszüntetni. Ez a javaslat igen élénk vitát provokált, t. i., hogy a hatnapos helyett ismét hozzák be a hét napos járulékszedést. Végül titkos szavazással 153 szótöbbséggel a hét napos járulékszedés mellett döntött a közgyűlés. Továbbá Sarkadi Ignác igazgató referálása mellett elfogadta a közgyűlés az igazgatóság abbeli javaslatát, hogy a járulék hátralékok erélyes behajtásának elrendelése és ennek tartama alatt a pénztárak kórházi tartozásai behajtásának függőbentartása érdekében felterjesztéssel fordulnak a belügyminiszterhez. Megszavazta a közgyűlés a választott bíróságok 1910. évi költségvetését és az igazgatóság több javaslatának elfogadása után kimondta, hogy felhatalmazást ad az igazgatóságnak a budapesti kerületi munkásbiztosító pénztár szakházának építéséhez szükséges bankkölcsönért az Országos Pénztár nevében való szavatosság elvállalására. Azután az Országos Pénztár alapszabályait tárgyalta és elfogadta a közgyűlés.

Harmadik nap (vasárnap) vita nélkül elfogadta a közgyűlés az Országos Pénztár alkalmazottai nyugdíjintézetének alapszabály tervezetét, azután a pénztár vezetőségének azon indítványát tárgyalta, amely azt ajánlotta, hogy a közgyűlés az Állami Munkásbiztosítási Hivatal folytonos gyámkodó beavatkozása ellen ne hozzon tiltakozó vagy visszautasító határozatot, amint azt Horovitz Jenő ellenindítványa sürgeti, hanem várja be a kereskedelmi miniszter döntését, a melynek érdekében a vezetőség már eljár. A kérdésről nagy vita volt, a melyben több küldött vett részt és tulnyomó többsége azt kívánta, hogy az Állami Munkásbiztosítási Hivatal gyámkodása ellen a közgyűlés tiltakozék és figyelmeztesse azt, hogy maradjon meg hatáskörében és óvakodjék a felügyeletére bizott munkásbiztosító pénztárak autonómiájának megsértésétől. A felszólalásokra nagy izgatottság és folytonosan zúgó ellentmondások közben az Állami Munkásbiztosítási Hivatal nevében Groszman aligazgató védekezett a szemrehányások ellen.

Az elnök nagy lármában tette fel a kérdést szavazásra, a közgyűlés áztán hat szavazattöbbséggel a pénztár vezetőségének indítványát magáévá tette Hege-düs Loránt dr. módosításával. A közgyűlés végén m. kir. Állami Munkásbiztosítási Hivatal bírói osztálya nem állandó tagjainak 40 rendes és 20 póttaggal való kiegészítésére; az Országos Pénztár 5 munkaadó és 7 biztosított taggal; és felügyelő bizottságának 2 munkaadó és 2 alkalmazott póttaggal való kiegészítésére voltak választások.

Pápiu Viktor.

UJDONSÁGOK.

Gyulafehérvár, 1909. október 7.

— **Károly napja.** Gróf Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspök úr ökszcellenciájának e hó 4-én volt névnapja, mely alkalommal a székesegyházban ünnepélyes istentisztelet volt. A püspöki aulában kitett iven nagyon sokan irták alá nevüket és kívántak sok minden jót Erdély lánglelkű nemes főpásztorának. Idézzük a „Közművelődés” szavait, ki így ír:

„Aki még dolgozik a mai tétlen, úrhatnám világban, — aki még szeret acsarkodó és fenekedő emberek között, — aki még tud önzetlenül, önfeledten munkálkodni, mikor az emberek min-

dent bérért végeznek, — aki nem veszi el a kedvét, mikor olyan megdöbbenően lassan mozog a föld, — aki jókedvű, mikor más mámyzantróppá lenne, aki szeret, küzd, aggódik, kimerül, elgyengül és mégis megállja a helyét: az férfi szív. Ritka és becses a lány és értéktelen emberek tömegében.

Számunkra ez a mi püspökünk. Ma még meg sem tudjuk becsülni. Ha majd nem lesz itt, ha nem jár már közöttünk az a kissé meggörnyedt, mindig idealista, mindig nemes ember akkor érezzük majd át, mily nehéz az egész embereket pótolni.

Az ő névnapján számára friss és erős lelket, az apostoli szív örömeit, munkabíró egészséget kívánunk.

Magunk számára pedig az ő hosszas maradását, áldásos munkáját, áldott és boldog szívét kívánjuk.

Mert érezzük, hogy csak a boldog szívek tudnak boldogítani“.

— **Vármegyei közgyűlés.** Alsófehérvármegye törvényhatósági bizottságának mult hó 29-én megtartott közgyűléséről a választások eredménye a következő:

A lemondás folytán megüresedett III. o. aljegyzői állásra közfelkiáltással megválasztott Kerekes Gyula k. gyk.

A közigazgatási bizottságba 1910—11. évekre titkos szavazással: Br. Bánffy Ferencz, Csató János, dr. Mayer Ödön, br. Wesselényi Ferencz, Zeyk Dániel.

A számonkérő székbe 1910. évre: gr. Bethlen Sándor, Nagy Lajos, Fogarasi Albert.

Igazoló választmányba 1910. évre: Tóth Miklós, Vita Ödön, Nagy Lajos, Horváth Pál, dr. Mark Izidor, dr. Varró László, br. Bánffy Ferencz, Fogarasi Albert, Gáspár János,

Községi költségvetések és számadásokat vizsgáló bizottságba: br. Bánffy Kázmír elnökle alatt Tóth Miklós, Horváth Pál, Gáspár János, dr. Inczédi Joksmann-Ödön, Angyel József.

Lóavató bizottság elnökei: dr. Varró László, Novák Ferencz, Ambrus Károly.

Ésküdtlajstromok összeállítására: Batta Bertalan, gr. Bethlen Sándor, Deutsch Adolf, Jonás Gyula, Szalánty Jenő, dr. Kóródy Péter, Vinczenti Miksa, dr. Elekes Viktor, dr. Mark Izidor, Novák Ferencz, Majláth Ferencz, Winkler János.

Földadó bizottságba. Rendes tagok: Batta Ferencz, br. Bánffy Ferencz, gr. Teleki Árvéd, Brunner Béla, Borsos Albert, Végh István, Szalánty Jenő, Vinczenti Miksa, gr. Bethlen Sándor, Gál Lajos, Bartha Zsigmond, Gegő Károly.

Természeti emlékek összeírását felülvizsgáló bizottságba. Elnök: Br. Bánffy Kázmír. Tagok: Csató János, Dezső Zsigmond, Molnár Károly, Melész István, Novák Ferencz, dr. Sziládi Zoltán, Bodrogi János, dr. Cserni Béla, dr. Kóródy Péter, Kiss Bálint, Zalányi Farkas.

Muzeumegylet 50 éves jubileumán küldöttség: Br. Kemény Árpád és br. Bánffy Kázmír vezetése alatt: Zeyk Dániel, gr. Bethlen Sándor, gr. Teleki Árvéd, Szalánty Jenő, br. Wesselényi Ferencz, br. Kemény Pál, br. Bánffy Ferencz, dr. Lengyel György, dr. Inczedy Joksmann Ödön, Lázár István, dr. Kóródy Péter, Fogarasi Albert.

Monographia bizottságba: az elhalt tagok helyébe dr. Kóródy Péter, Lázár István, Váro Ferencz, dr. Garda Kálmán, dr. Inczedy Joksmann Ödön.

— **Házasságok.** Nyárádi Péter czipész Kiss Mária hajadonnővel, Balogh Kálmán asztalos Csatlós Rozáliával 1909. okt. 31-én, Hazafi György máv. főkaluz pedig özv. Muresán Antalné szül. Szenyenyei Rozáliával november 4-én törvényes házasságot kötöttek.

— **A Tulipán Szövetség Magyar Védő Egyesület** helybeli fiókjá nov. 4-én d. u. 3 órakor a városháza tanácstermében rendkívüli közgyűlést tartott, mely a kedvezőtlen idő miatt mérsékelt érdeklődés mellett folyt le. A gyűlést a Tulipán Szövetség és Védő egyesület egyesüléséből folyó intézkedések megtétele

Akit érdekel!

KASSÁRA költöztem! Pontos czimem: **ERDÉLYI IZSÓ**
férfi- és gyermek-ruha különlegességek nagy áruháza
„AZ ANGOL DIVATHOZ” KASSA, Fő-utca 55. szám.

ette szükségessé. A gyűlés társelnökké egyhangulag Utry Jánosnét választotta meg, a női osztályból a többi tisztségviselő megválasztását az 1910. évi januári közgyűlés fogja eszközölni. A régi Tulipán Szövetség tagjai a folyó évre még régi tagdíjukat fogják fizetni. A tervbe vett fehérnemű tanfolyam rendezésével a női osztály bizott meg. A közgyűlés elhatározta, hogy a tél folyamán az iparvédelem eszméjének terjesztésére egy népszerű felolvasást rendez.

— **Szinielőadás.** A Kath. Legényegyesület szinielőadása f. hó 7-ről technikai okok miatt 14-ére maradt. A vendéglős ugyanis ez alkalomra gyönyörű új színpadot készített, mely azonban 7-ére nem lesz készen s így a szinielőadás egy héttel hátrább marad. Hisszük, hogy ez a körülmény semmivel sem fogja a szinielőadás anyagi sikerét rontani. Színre kerül: **A b o t e s i n á l t a d o k t o r**, Molière vigjátéka. Szerepbeosztása a következő: Geront, földbirtokos Petróczy Mihály. Lucienne, leánya Bakó Erzsike, Leander Pászko János. Sganarelle, favágó: Juhász József. Martine, felesége Szinyi Jolánka. Róbert, Pápiu Viktor. Valér, Lukács, Geront szolgálói: Szilágyi József, Gedő Mihály. Jacqueline, dajka: Diószegi Pepi. Thibaud, Perrin, falusiak: Muntyán Elemér, Balázs János. Jegyek különben már válthatók P a p p György üzletében.

— **Ismeretterjesztő előadások.** A gyulafehérvári róm. kath. főgimnázium tanárai mint az előző években, úgy ezidén is ismeretterjesztő előadásokat fognak tartani és rendezni a városi közönség számára. Lesznek történelmi, szépirodalmi, művészeti és művelődés történeti előadások, amelyeket méltó érdeklődéssel várunk. Az előadásokat nagyobb részt a gyulafehérvári katolikus legényegyesület közreműködésével fogják rendezni. Szükséges is, meg hasznos, hogy az ilyen népszerű előadások más katolikus társadalmi és kulturális intézményeink bevonásával történjenek.

— **Maroshid.** A marosportusi Maros hid elkészült és R o s k a József rendőrfőkapitány e hó 6-án átadta a forgalomnak.

— **Elhalasztott hangverseny.** C o l d b e r t s o n S a s a hangversenyét, a mint lapunkat arról értesítik, bizonytalan időre elhalasztotta.

— **Iskolai ünnepély.** A róm. kath. főgimnázium e hó 5-én védőszentjének Szent Imre hercegnek tiszteletére iskolai ünnepséget rendezett műsorral: 1. Szent Imre Hymnus, Zsaskovszkytól, éneklő a vegyeskar. 2. Emlékezzünk régiekről, Kemenes Ferencztől, szavalja Fejér Manó V. o. t. 3. Szépálmokat, gavott Komzaktól, előadja a zenekar. 4. Felolvasás, tartja Gagyi-Pálffy Gyula VIII. o. t. 5. Erdélyi vadászdal, Gersbachtól, éneklő a vegyeskar. 6. Szt. Imre előtt, Szalay Mátyástól, szavalja Macalik Győző VIII. o. növ. pap. 7. Dalkeringő, Zsaskovszkytól, éneklő a vegyeskar. 8. Csoda történet, Harsányi Lajostól, szavalja Pátrubány Miklós III. o. t. 9. Magyar nemzeti induló, Dorntól, előadja a zenekar.

— **Karácsonyi vásár Kolozsvárt.** A hazai ipar fejlesztése, mely egyedüli módot nyújt hazánk gazdasági önállóságának elérésére, foglalkoztatja ma szaktestületeinket és vezető férfainkat. Szóban és írásban terjesztik a kérdést és minden módot megragadnak a gyakorlati megvalósításra. Az önként értendő, hogy ipari nagy elmaradottságunk máról holnapra nem pótolható, hogy ezeltudatos munka szükséges ugy a közönség, mint az iparosok részéről és hogy alkalmas kellenek, a hol megismerkedni lehessen iparosaink képességével. Ilyen alkalomnak kínálkozik a kolozsvári kamara által rendezendő karácsonyi vásár. Első tekintetre talán kicsinyesnek tűnik föl, hogy a kamara, a legrégebb és tekintélyes szakintézmény vásár rendezésével foglalkozik. Pedig nem is olyan kicsinyes dolog az, ha elgondoljuk, hogy egy ilyen körülménnyel, az iparosok részéről járó áldozatok nélkül rendezett vásáron több ezer koronát itthon lehet tartani. Ma úgy áll a dolog, hogy karácsony hetében városunk főtére tele van alkalmi kisebb tárgyakat árusító sátrakkal. Az élelmes emberek vesznek néhány korona értékű külföldi származású játékszert és eladják jó pénzen. Ezek java része olyan cikkek, a miket városunkban is elő lehet állítani és olyan pénzt juttat a mi elhetetlenségünk a külföldiek zsebébe, a mit magunknak megtarthatnánk. De a karácsonyi vásár nem csak momentán juttatja keresethez az iparosokat, mert a csinosan kiállított, jóminőségű tárgyak évekig eltartanak és mindig szem előtt lévén, igen jól reklámul szolgálnak. Igen ajáljuk iparosainknak, hogy minél többen, minél jobb minőségű és csinosan kiállított olesó tárgyakal vegyenek részt a karácsonyi vásáron, mert ez a nagy gazdasági küzdelemben, mely jelenleg Ausztriával folyik, helyi iparosainknak erőpróbáját képezi. Ném kértelkedünk, hogy ez az erőpróba iparosaink győzelmével fog végződni.

— **Hangverseny.** Svärdström Valborg hangversenyét — mint már jeleztük, e hó 3-án tartja meg a következő műsorral: 1. Arie. Der Schattentanz aus Dinarah, Meyerbeer. 2. a) Wie soltten wir, R. Strauss. b) Der Nussbaum, R. Schumann. c) Des Liebsten Schwur, J. Brahms. d) Warnung, W. Mozart. 3. Romanze aus der Oper Mignon, Thomas. 4. a) Sunntaina. (Sonntagsmorgen), Järnefeldt. b) Efteraar. (Spätsommer), Lange—Müller. c) Det är vär. (Lenz ist da), S. v. Koch. 5. a) Schwesternlein, J. Brahms. b) Niemand hat's geseh'n, C. Löwe. c) Der Kluge Peter. H. Urban.

— **Epilepsziában** (nehézkór) szenvedő betegek nagy érdeke fűződik azon nevezetes eseményhez, hogy a lezajlott nemzetközi orvosi kongresszus az Epilepszia gyógyítására nemzetközi Ligát alkotott, melynek központja Budapest. A betegeket azonban az érdekelheti legjobban, hogy az a gyógymód jelenti a legnagyobb haladást, melyet dr. Szabó B. Sándor, Budapest, Nagykorona utca 18. honosított meg, s mely gyógymód minden betegnek rendelkezésére áll, ha e kiváló specialista orvoshoz fordul.

— **A székely körvasutat** okt. 28-án adták át a közforgalomnak. Az ünnepélyes megnyitás Gyergyószentmiklóson kezdődött, a mikor Brassó felől odaért a kereskedelmi miniszter különvonata. A kereskedelmi miniszter képviselőjében Szterényi államtitkár jelent meg. Gyergyószentmiklóstól Marosvásárhelyig minden állomáson ünnepélyes fogadtatás volt. A vasut összesen 17 millió koronába került és 2 év alatt épült.

— **Gróf Zeppelin kormányozható léghajója városunkban.** Ritka látványosságban van része városunk közönségének. A Tepli-féle villanyszínház, ez a minden áldozatra kész jó hírnevű vállalat, a tegnapi este bemutatta és ma is bemutatja Gróf Zeppelin fel szállását az ő kormányozható léghajóján a német császár és kísérete és óriási nagy közönség jelenlétében. Az érdekes látványosság megtekintését mindenkinek ajáljuk.

— **Franciaország** a szőlőkultúra magas fokán áll, de ma már erős versenytársai vannak. Már ezelőtt tíz évvel francia szőlőfajokat ültetett egy életrevaló ezég nálunk Magyarországon s ebből készül a hírneves „Andrényi Sec“, mely éppen ezért bírja a jellegzetes „champagne“-i szint. Behizelgő illata, üdítő friss zamatja a legnagyobb igényű gourmand elismerését is megnyeri.

— **Sajtópör a „Comain“ miatt.** Fürst Zsigmond dr. orvos Wetteinstein József drt. és az általa fel talált Comain nevű szert az utóbbi időkben lapjában folytonosan támadja. Minthogy ezek a támadások messze tulmentek az objektív kritika határain és valóságos utcai hangu személyeskedéssé fajultak, Wetteinstein József dr., Fürst Zsigmond dr. ellen, Désy Géza dr. fővárosi ügyvéd útján a sajtópört megindította és megindította a sajtópört mindama lapok ellen is, amelyek Fürst Zsigmond dr. támadásainak helyet adtak. Egyébiránt daczára a folytonos zaklatásoknak, melyeknek Wetteinstein József dr. mint tüdővészelleni szeruma a Comain, vannak kitéve, a Wetteinstein Ambulatorium új, teljesen modern berendezésű rendelőhelyiségében, (Budapest, VI. Bulyovszky utca 5. szám.) egész nap zavartalanul folytak a szerumoltások. A józan közönséget nevetséges nyilatkozatokkal és egyéb, az orvosi etikával homlok egyenest ellenkező eljárásokkal nem lehet eltéríteni attól, hogy betegsége ellen a gyógyulást ott keresse, ahol az tényleg kínálkozik is részére.

— **Kiss szerencsése nagy!** Köztudomásu, hogy a m. kir. osztálysorsjáték tervezete a legkedvezőbb nyeresési esélyeket nyújtja. Nagy nyeresemények mellett számos kisebb nyeresemények vannak és különösen az, hogy a fele a kibocsátott sorsjegyeknek — tehát minden második — nyer, az oka, hogy a nagyközönség minden rétege kipróbálja szerencsését. Ezer és ezer ember let szegényből gazdaggá. Az új sorsjáték I. osztályának huzása november 18. és 20-án lesz. Tegyen szerencsekísérletet és rendeljen sorsjegyet az előnyösen ismert Kiss Károly és társa bank részvénytársaságánál Budapest, Kossuth Lajos u. 13, mert pontosan és lelkiismeretesen szolgálja ki vevőit és mert „Kiss szerencsése nagy!“

— **Szőlőbirtokosainkhoz!** Nagy Gábor szőlőnagybirtokos augusztus hóban felhívást intézett a fővárosi lapokban, hogy az általa 20 év óta tenyésztett Delaware faj-szőlőnek termését az idén, a midőn az ország összes szőlő termését a betegségek majdnem teljesen elpusztították, a helyszínén tekintsék meg s győződjenek meg, hogy a Delaware szőlőről tett állítások a valóságnak teljesen megfelelnek. Ezen felhívásra az ország bor-vidékeiről tömegesen utaztak Kólyra, sőt egyes borvidékek 10—16 tagu küldöttséget is küldtek tanul-

mányozás végett. Minden látogató a helyszínén annyira el volt ragadta, hogy nyomban nagyobb mennyiséget vásároltak, sőt egy nagybirtokos 200,000 darabra tett megrendelést. Oly sok előnye van a világhírű Delaware szőlőnek és bornak, hogy t. olvasóinak saját érdekükben cselekszenek, ha meghozatják Nagy Gábor, Kóly, (Bihar m.) képes árjegyzékét, melyet ingyen és bérmentve küld.

— **Kolozsvári mértékjavító tanfolyamra fölvétel.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara fölhívja az érdekelte fémiparosokat, akik mértékek és mérőeszközök javításával rendszeresen foglalkoznak, vagy jövőben foglalkozni akarnak, hogy a folyó hó 8-án meginduló kéthetes díjmentes mértékjavító tanfolyamra mielőbb jelenkezzenek. Vidéki mesterek napidíjban részesülnek. Szóbeli vagy írásos jelentkezések a kamara irodájához (Deák Ferencz u. 3 sz.) intézendők.

— **Élelmiszer szállítás.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara az érdekeltek tudomására hozza, hogy a pólai cs. és kir. haditengerészeti hivatal az 1910. évben szükséges élelmiszerek szállítására pályázatot hirdet, melynek beadási határideje 1909. évi november hó 30. A szükséges kimutatás és közelebbi feltételek a kamara irodájában a hivatalos órák alatt betekintheők.

— **Famagvak eladása.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara az érdekeltek tudomására hozza, hogy a keresk. Minister Ur megküldte az erdőbirtokosok által eladásra bejelentett famagvak kimutatását, a mely a hivatalos órák alatt a kamara irodájában bárki által betekintheők.

— **Foglalkozást keresőknek** figyelmébe ajánljuk hazánk egyik legnagyobb biztosító társaságának lapunk mai számában foglalt hirdetését.

— **280 képet tartalmaz** a Könyves Kálmán most megjelent képkatalogusa, mely többek között Benecsur Gyula „Millenáris Hódolat“ c. festményének mását is magában foglalja. A képjegyzék kizárólag a magyar művészet alkotásairól számol be, ami a legjobb bizonyítéka, hogy a Könyves Kálmán a magyar művészet népszerűsítését tűzte ki céljává és ezt a célt szolgálja nagy lelkesedéssel és buzgalommal. A csinos kiállítású füzetke 50 fillérért rendelhető meg a Könyves Kálmán Magyar Műkiadó Részvény-társaságnál; Budapest, Nagymező-utca 37. A társaság ezen összeget minden képrendelőnek visszatéríti.

— **Tisztelt olvasóink becses figyelmébe** ajánljuk a Budapest VIII., Főherceg Sándor-utca 30. szám alatt levő Magyar Otthont. Mérsékelt árban (már 3 kor.-tól feljebb) teljes ellátást, külön bejárattal, szépen butorozott szobákat lehet ott bérelni. Csoportos jelentkezőknek, utazóknak, turistáknak, hivatalnokoknak, tanároknak stb. megfelelő kedvezmény. Villanyvilágítás, tükrös szekrények!

Melyik jobb?

Egyszerű csukamájolajnál minden esetben jobb a **SCOTT-féle EMULSIÓ**. Jobb, mert könnyen emészthető és ennélfogva gyorsabb és erőteljesebb a hatása.

Jobb azért is,

mert szívesen veszik be azok, a kik a csukamájolajat undorító ize miatt visszautasítják.

Csakis tiszta és magasfoku lofoteni (norvégországi) csukamájolaj használatára engedtetik meg a

A SCOTT-féle EMULSIÓ

készítésére; mert csak ez a legtárlalóbb a világon.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt kérjük figyelembe venni.

Sz. 863—1909. végrh.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a gyulafehérvári kir. törvényszéknek 1909. évi 7354. számú végzés következtében Dr. Mayer Ödön ügyvéd által képviselt Mautner testvérek javára 200 K. s jár. erejég 1909. évi szeptember hó 16-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1600 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: bőrárúk stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a gyulafehérvári kir. járásbíró 1909. évi V. 1036. számú végzése folytán 200 K. tökékövetelés, és jár erejég, Gyulafehérvárt, alperes lakásán leendő eszközésére **1909. évi november hó 20-ik** napjának délutáni 5 órája határidőül kituzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1909. évi XLI. t.-cz. 20. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Gyulafehérvárt, 1909. október hó 24.

G e r m á n n kir. bír. végr.

Nyilttér.

(E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Nagyon czélszerű utazás alkalmával.

Rövid használat után nélkülözhetetlen.

Egészségügyileg megvizsgálva.

Kelt Bécsben, 1887. július 3-án.

Sacog's Kalodont

nélkülözhetetlen

fogápoló szer.

Előkelő higienikusok állítása szerint a fogak és a száj ápolásához egészségünkre nézve nélkülözhetetlen. Nevezetesen a gyomorbetegségeket lehet ezen szer használatára folytán elhárítani. Ennélfogva a **Kalodont**, mint leghasznosabb szer lett elismerve, melynek antiseptikus hatása a fogak tisztítását előnyösebben eszközli, mint a mechanikai uton való tisztítás.

Akar nősulni?

Hölgyektől (ezek között olyanok törvénytelen gyermekekkel, testi hibával stb.) 5—500.000 korona vagyonnal fel vagyunk hatalmazva, megfelelő férjet keresni. Csakis urak (ha vagyon nélküliek is), akiknek komoly szándékuk van és gyors házassághoz akadály nincsen, irjanak e címre: **L. Schlesinger, Berlin 18. Deutschland.**

Urak és Hölgyek!

könnyű és jól jövedelmező mellékre-
resetre tehetnek szert, ha sorsjegyek
részletfizetésre való eladásával foglal-
kozni hajlandók.

Hasznavehetőség esetén fixfizetés!!

Fleissig Sándor bankház Budapest, Erzsébet-körút 2.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ ÜDIT-GYÓGYIT

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásúnak bizonyult.

Orvosilag ajánlva. * Gyulafehérvári főlerakat:
IFJ. BAUMANN NANDOR CÉGNÉL.

"OLLA" GUMMI.

A tudomány
mai állása sze-
rint beigazol-
hatólag
legjobb le-
tező Gum-
művész.

"OLLA" GUMMI.

több mint 2000
orvos által leg-
megbízhatóbb-
nak ajánlva.
2 évi jótállás.
Ára 4, 6, és
8 K. tuca-
tonként.

Kapható az ország minden gyógyszer-
tárában és jobb drogériákban!

Követelje azonban, hogy szállítója önnek csakis „OLLA“-t adjon és ne engedjen magának csekélyebb értékű utánzatot, mint ép oly jól feldicsérni. Az elárúsító helyek kimutatását, árjegyzéket és eredeti propagandá reklámot ingyen küld az „OLLA“ gummigyár Wien, II/120. Praterstrasse 57.

Eredeti mintagyűjtemények 12 darab 5 korona.

Magtárnak, fa-, mész- vagy sörraktárnak vagy nagyobb ipartelepnek

igen megfelelő nagy terjedelmű
házastelek eladó Gyulafe-
hérvárt, Báthory-u. 4. sz. alatt.

Értekezhetni e lap kiadóhivatalában a tulajdonossal.

Császárfürdő Budapesten.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgal-
masrend-tulajdona. Elsőrangú kénes hévízü gyógy-
fürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszap-
medence- és kádfürdők, melyek kiváló gyógyhatással
használatnak az összes reumatikus- és idegbántalmak-
nál. uszodák, hőlég-, szénsavas- és villamosvíz-fürdők.
Ivó- és belélegzési-kúra. Prospektust ingyen és bér-
mentve küld:

Az Igazgatóság.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, göres és más ideges állapotba
szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kap-
ható a szabad. Hattyú gyógyszerár által Majna Frankfurt.

Páratlan szőlőfaj!

Hogy ezt bebizonyítsam, a „Delaware“ szőlőről, királyi közjegyzői hitelesítésével ellátott eredeti fénykép felvételeket készítettem.

A felvétel áll: egy drb. 20 éves cseresapos kifogástalanul dusan termő tőke, 32 fűt, egy drb. 4 éves szálvesszős tőke 168 fűt és 11 drb. egy sorban lévő 4 éves szálvesszős tőke több mint 1600

kifogástalan egészséges fűt szőlőterméssel. Ezek mind ott vétettek fel, a hol pár méternyire tőle az európai oltványokon a termés négy-ötzörl permezés daczára elpusztult. Így ez az év volt az, a mely bebizonyította, hogy ezen fajnak természetesen permezés nélkül semmiféle szőlőbetegség kárt nem okoz. Ezenkívül nagy előnye még, hogy oltani és alá a földet megforgatni nem kell, vesszője tőben soha meg nem fagy, bora elsődrendű és rendkívül bőtermő. Ezen a néven azonban igen sok más hitvány fajokat adnak el, ezért a ki a valódi bőtermő és legne-
mesebb fajt akarja megszerezni, az csak a NAGY GÁBOR-féle „DELAWARE“ vesszőt vegye. A DELAWARE szőlő bővebb leírását, természetének királyi közjegyzővel hitelesített eredeti fénykép felvételeit színes kivitelben, továbbá a szöveg közé nyomott 40 szép képet tartalmazó

képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldöm mindenkinek, aki velem címét tudatja. Okvetlenül kérje még ma ezt a tanulságos tartalmú árjegyzéket, mely a szőlőoltványokról és lugasültetésről is ad részletes, helyes utbaigazításokat.

NAGY GÁBOR szőlőnagybirtokos KÓLY
posta, távirtda és távbeszélő állomás.

Levelezés magyar, német, horvát, szerb és román nyelven.

Ha viszket

...kinek éjjel-nappal szüntelenül viszketése van s nyugalmát s alvását és sokszor társadalmi létét veszélyezteti, az sajnálatra méltó. Ámbár ez csak bőringerlésre mutat, mégsem létezett eddig oly szer ez ellen, ami ennek a kínos helyzetnek véget vetett volna. Hetek sőt hónapokon át ezen bajban szenvedők kétségbe vannak esve, testileg s lelkileg megfőve, képtelenek társaságban mozogni. Sokszor csak egy kis pontot képez

a bőrön, amely rettenetesen viszket s a vakaró ujját önkívületlenül magához készíti. Ez rendszeren a kezdete s rosszabbodó viszketésére vezet. A viszketés okai még eddig nem lettek kikutatva, miután azonban a betegség jelének tekinthető, **ugy minden ilyen esetben amugy is az orvosi tanácsra kell hallgatni.** Sok orvos s viszketégbetegnek kü önösen hangsúlyozzák a Zucker-féle szabad. gyógyszerzappan kedvező s gyors hatását. A vastag teher hab ezen szappan által előírás szerint alkalmazva, azonnali enyhülést s a viszketés megszüntetését hozza magával, úgy, hogy végre teljesen elmúlik. Ezen idegbántó bőrbajt a Zucker-féle szabad. gyógyszerzappan segítségével egyszerűen s a legnagyobb reménnyel el lehet távolítani.

A megrendelésnél a következő különbségre kell figyelni:

Zucker szabad. 35%-os gyógyszerzappanja a leghatásosab s legnagyobb. Darabja 2 kor. 50 fill.
Zucker szabad. 15%-os gyógyszerzappanja, hatásában s mennyiségében gyengébb. Darabja 1 kor.
Ehhez való Zuck-ool-krém (zsirtalanító) a bőrkréme gyöngye. Egy tubus ára 2 kor. 50 fill., kis tubus 1.25 kor.

Valódi kapható Gyulafehérvárt:
Frölich Gyula gyógyszerárában.

3—4 korona

állandó napi kereset.

Mindig szorgalmas egyének kerestetnek egy barisnyakötőbe. Könnyű, szép és állandó kereset saját otthonában. Ingyen oktatás. Távolság mellékes. Munkájának átvétele tőlünk állandóan biztosítva. Kérjen Ön azonnal ingyen utasítást a

„Magyar Keresztény Házi-Ipar“

WIEN, XVI/2. Friedmangasse 11/29.

Kéretik a czímet olvashatóan írni.

Köhögés, rekedtség s hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefü cukorkánál

Vásárlásánál azonban vigyázzunk, és határozottan RÉTHY-félét kérjük, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

**** Csak RÉTHY-félét fogadjunk el! ****

5500

közjegyzőileg hitelesített orvosi bizonyítvány és magánemberektől származó elismerés bizonyítja, hogy a

Kaiser-féle mellkaramella

a leghatásosabb szer

KÖHÖGÉSNÉL

elnyálkásodás, rekedtség és mindennemű mellbántalmaknál. 20 és 40 filléres csomagokban, valamint 60 filléres dobozokban kapható

VLÁD VIRGIL gyógyszerárában
GYULAFEHÉRVÁRT.

Szőlőoltvány eladás!!

Aki egészséges, olcsó, szép szőlőt akar, bizalommal forduljon

Vityé Miklós

lelkiismeretesen vezetett oltványtelepéhez

Ös-Csanádon (Torontálmegye.)

ahol szokvány minőségű I. rendű fás, gyökeres és sima zöldoltványok, bor- és csemegefajok, valamint amerikai sima és gyökeres szőlővesszők, nemkülönbön ugyanazon fajok II. rendű osztályzatban a legolcsóbb árban kaphatók. Szőlőlugasnak külön e célra választott fajok.

Gyümölcsfa- és rózsaoztványokban nagy választék.

Faj- és árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

A számos elismerő level közül itten csak egy:

Tek Vityé Miklós urnak Ösosanád. Szívesen hozom tudomására, hogy az ön által szállított szőlőoltványok a legszebben fejlődnek és csak dicsőítet érdemel a küldött szőlőoltvány anyag. Bárki-
nek ajánlhatom a pontos, gyors kiszolgálás és megbízhatóságánál fogva. Makó, 1909. július 10. Kiváló tisztelettel Dr. Makó Sándor, ügyvéd.

UJ! UJ!

Üveg, porcellán, lámpa és diszműárú kereskedés.

Alólirott van szerencsém tisztelettel értesíteni a n. érd. helybeli és vidéki közönséget, hogy f. év nov. hóban Gyfahérvárt, a főtéren, a Walter-féle házban egy dúsan felszerelt

üveg, porcellán, lámpa és diszműárú üzletet

nyitok meg, előre is biztosítva a t. közönséget, hogy úgy áruk, mint kiszolgálás illetve minőség tekintetében a legelőnyösebbet és a legjobbat fogom szolgálni.

Elvállalok bármely nagyobb épület üvegezést és egyes ablak táblák üvegezését, képkerekezést a legcsinosabb kivitelben, továbbá e szakmába vágó mindenemű lámpajavításokat és üveges munkát.

 Lámpaüveg eladás nagyban és kicsinyben.

Éttermi és kávéházi üveg, porcellán és alpacca berendezések jutányos árban.

 Viszonteladóknak kedvezmény.

A n. érd. közönség szives pártfogását kéri tisztelettel

Komjatszeghy Géza.

Szőlőoltvány,

szőlővesszőről és borról nagy képes árjegyzékemet

INGYEN

és bérmentve küldöm meg, aki czímét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni nem akar, mert ebből megtanulhatja a szőlőtelepítést s emellett sok szőlőkép van benne. Szőlőoltványokból és más egyéb európai és amerikai sima és gyökeres vesszőkből, a világhírű Delawareből állandóan több millió készlet eladó, olcsó ár mellett. Több ezer elismerő levél, közte több hercegi és grófi uradalomtól. Czím:

Szücs Sándor fia szőlőtelepe Bihardioszeg.

Hazánk egyik legnagyobb és leggazdagabb **biztosító részvénytársasága** megyénket újra akarja szervezni. E czélból

KERES

egy vagy két megyénkben jól bevezetett, megbízható, komoly, szolid előéletű és szorgalmas egyént, kik a biztosítási üzlet összes ágazataiban, az üzletszerzés, valamint a szervezés terén eredménnyel képesek működni.

Főczél: Üzletszerzés és itt helyben, valamint a vidéken, oly helyi megbízható ügynököket és képviselőket felállítani, kik szintén képesek egészséges biztosítási üzletet teremteni.

Ajánlkozók, kik ezen a téren már sikerrel működtek, előnyben részesülnek. Nem szakmabeliek a társaság költségén oktatást nyernek. Az állások a jól betöltött, kikötött idő leteltével nyugdíjképes állandókká alakíthatnak át.

Kezdőfizetés: A már betöltött gyakorlat és előismeretek szerint havi 150—250 korona és ha a társaság megbízásából utazik: 10 korona napij és II. oszt. vasut. Kimerítő ajánlatok: „**Kötelességteljesítés — szép jövő**” alatt

Eckstein Bernát hirdetési irodába (Budapest, VII. Erzsébet-körut 37.) kéretnek.

MEGHIVÓ.

A Gyulafehérvári Ker. Munkásbiztosító Pénztár folyó hó 14-én, meg nem tarthatás esetén 21-én

RENDKIVÜLI KÖZGYŰLÉST

tart, melyre a közgyűlési kiküldöttek meghivatnak.

T á r g y:

Választott bírósági ülnökök megválasztása.

Az igazgatóság.

Steckenpferd-

 Liliomtejszappan.

Legenyhébb bőr puhító szappan, úgyszintén szeplők ellen.

Mindenütt kapható!

A mindkét nemű tanuló ifjúság figyelmébe ajánljuk a

„Gyulafehérvári Kalauz”

czimű minden irányban tájékoztató füzetet. Gyulafehérvár szép multjának részletes leírásán kívül ismerteti a füzet a város jelenkori állapotát, elvezeti a tanulót a szükséges tudni és látni valókhöz, oktatja, tanítja, ismereteit bőviti, megmagyarázza a hasznos tudnivalókat sorrendben, ahogy azt egy értelmes vezető szokta tenni. A mely tanuló átolvasta a Gyulafehérvári Kalauz-t, az már többet tud Gyulafehérvárról, mint a mennyit fog tudni az iskolában hallottakból, mert a Kalauz sok oly részletet említ, mit az iskola elhallgat,

Kapható Papp György főtéri üzletében Gyulafehérvárt. Ára 50 fillér.

Jó házból való fiú
TANULONAK
— felvétetik —
DAHINTEN VIKTOR
:: vaskereskedésében ::
— **GYULAFEHÉRVÁRT.** —

forduljon minden érdeklődő,
ki súlyt fektet elsőrendű fajtisza
anyagra.

Gyümölcsfacsemeték

Sétányfák, Diszserjék, Tülevelűek, Kerítésnövények, Boggyóümlőesűk stb.

Szőlőoltványok. (l. ssima ártu)

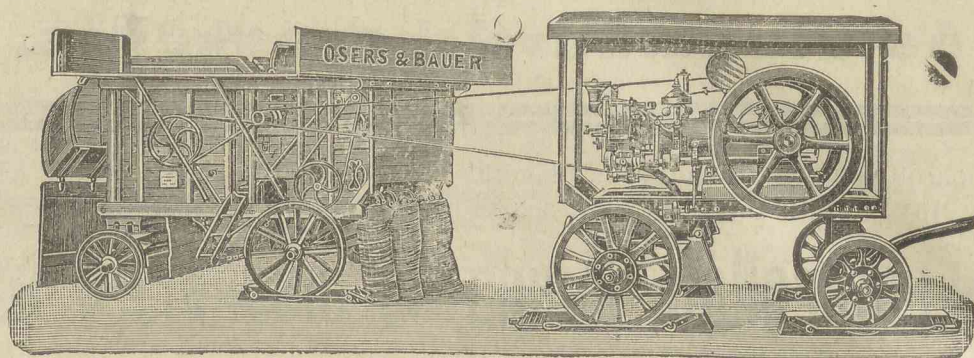
európai és amerikai sima és gyökeres vesszők.
(Oktató díszárjegyzék kívánatra ingyen.)

FISCHER és Társai

faiskaldk és szőlőoltványtelepek

OSERS és BAUER

kizárólagos motorgyár WIEN, XX. Dresdnerstrasse 81-83/a.
Magyarországi fióktelep: BUDAPEST, VI. Podmaniczki-utca 18.

Benzin-lokomobilok

Benzinmotorok, Szivógázmotorok. A jelenkor legolcsóbb üzemereje! Uzemköltség óra-lőerőnkint 2-3 fillér. Több száz telep üzembn. Kedvező fizetési feltételek! **Elsőrendű szolid gyártmány!** Árjegyzékkel és költségvetéssel díjmentesen szolgálunk.

Az utóbbi időben a következőknek szállítottunk gépeket: Schloszer János és társai Szászvesszős 8 HP. cséplőszerelvény, Papp János Iháros-Berény 8 HP. cs. sz., Nagy J. Pál Boglár 6 HP. cs. sz., Takács Imre malomtulajdonos Pásztó 75 HP. szivógáz telep, Stenger Vilmos malomtulajdonos Nagytapolovecz 50 HP. sz. t., Rosmann Samu malomtulajdonos Mócs, Kolozsmegye HP. 40. sz. t. és még számos nagy uradalomba.

Aki butort

BUDAPESTEN AKAR VÁSÁROLNI,

saját érdekében cselekszik,
ha vásárlás előtt megtekinti a

„BUDAPESTI ASZTALOS IPARTESTÜLET“

védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK és HITELSZÖVETKEZET

árucsarnokait, melyek a következő helyeken vannak:

VIII., József-körút 28. sz. (Békkocsis-utca sarkán.)

IV., Ferencziek-tere I. sz. (A királyi bérpalotában.)

Ezen szövetkezet az „Országos Központi Hitelszövetkezet“ tagja s ennek felügyelete alatt áll.

Vásárlási kényszer teljesen kizárva.

Stilszerű, modern lakberendezések.

Jutányos árak!

Szavatosság az árú minőségéért!

Az árucsarnokba kizárólag elsőrangú budapesti asztalosok és kárpitosok dolgoznak.

PAPP GYÖRGY
KÖNYVNYOMDÁJA

— mint legnagyobb
nyomdavállalat egész
Alsófehérmegyében —
a legjutányosabb ár-
ban vállal és készíti
mindennemű nyomtat-
ványokat.

Elismert legjobb izlés.
Teljes hibátlanóság.

ROPS

biztonsági
gyorsfőző.

Tűzveszély
kizárva.

Ha felborul elalszik. — Szesz ki nem folyhat.

Szeszfogyasztásban igen takarékos.

Kapható minden jobb vasárú és háztartási cikkekkel
árusító üzletekben. — Ha valahol nem kapható, szí-
veskedjék hozzánk fordulni.

Képes prospektus ingyen és bérmentve.

ROPS Fémáru Részv.-Társaság

Budapest, V., Külső-Váci-út 74/26.

Helybeli el-
árusító: **DAHINTEN VIKTOR.**

Védjegy: „Horgony“

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régióknak bizonyult háziszser, mely már sok év óta leg-
jobb bedörzsölésnek bizonyult köszvényénél, oszónál és
meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevasár-
láskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget
fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter
cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üve-
gekben K—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden
gyógyszertárban kapható.

Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.
Dr. Richter gyógyszerháza az „Arany oroslánhoz“,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

ÓH JAJ!

Megfojt ez az
átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség

és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.
Doboza 1 és 2 kor. Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR“ gyógyszerház Budapest, VI., Váci-körút 17.

ÉLJEN!

Egger mellpasztillája
csakhamar meggyógyított!

KAPHATÓ:

GYULAFEHÉRVÁRT: Bodnár István, Frölich Gyula, Vlád Miklós gyógyszerházakban.
NAGYENYEDEN: Oberff J. örökösei, U. Kovács József gyógyszerházakban.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú **Portland Cementet** ajánl olcsó áron a

PORTLAND-CZEMENT-gyár Brassóban.

Itt helyben kapható id. Misselbacher J. B. cégnél.